

**РУСЛАН СЕМЕРДЖИЕВ
ПРОЕКТЪТ АЕЦ „БЕЛЕНЕ“
ШМАТКО „КАПЕЛИ“ И КЪДЕ
СА ЗАРОВЕНИ ТРУПОВЕТЕ**

chitanka.info

Сложиха ни „капелата“! Имаше един стар български лаф „сложих му шапката“, което означаваше, че му е осигурил проблеми за цял живот. Така се получава и за нашения данъкоплатец според последните информации за споразуменията между многогорския министър Трайков и представителите на Русия, начело с Шматко.

Много неща се казаха и се казват за този проект и повечето от тези излияния основно с пропагандна цел. Споровете се водят обикновено от неспециалисти срещу специалисти, без да се казва истината особено от последните. По разни причини — било политически, било от най-обикновен материален интерес. Темата бяга от нива технологични до икономически шмекерии, при условие че и в двете направление нещата са пределно ясни.

Само невежи могат да оспорят предимствата на ядрената технология — всички резерви и опасности са технически решими и само невежите и преднамерено уговорени лобисти продължават да отричат очевидните факти.

Заедно с тях на обратната страна се изправят други невежи и лобисти, които отричат очевидните истини за технологичната изостаналост на руските производства и слабостите на руските специалисти в енергийните мегапроекти. Последният голям провал беше само преди няколко месеца — катастрофата със Саяно-Шушенската ВЕЦ — някогашната гордост на съветската енергетика. Елементарни познания в областта на техниката бързо намират различията в ефективността на евро-американските технологии, превъзхождащи руските със значителна преднина. Технологичната изостаналост на руснаците стана и една от основните причини да се простят със СССР и подчинения му т.н. социалистически лагер. Но за това — не му е сега времето за спорове.

Няма съмнение, че проект от подобен характер е основно със стратегическо значение за държавата — за осигуряване нуждите на българите, за стабилността на икономиката, така и за сигурността на държавата. С не по-малко значение е, разбира се и общата стратегия на Европейския съюз. Веднъж завинаги всички управляващи трябва да разберат, че БЪЛГАРИТЕ ИЗБРАХА своя път — с Европейския съюз и това обстоятелство предопределя стратегическите решения. Всякакви опити за доказване на печалби или предотвратяване на плащане на неустойки са обикновено **НАЦИОНАЛНО ПРЕДАТЕЛСТВО.**

Ядреното и енергийно куфарче не може да се държи от други освен български ръце! В прав текст — Русия не може да притежава на българска територия стратегически обект от подобен характер, дори и част от него. За вземането на стратегическо решение цената не е определящата, защото каквато и да е тя в никакъв случай няма да бъде вярна, каквото и да се твърди. Защото тази цена ще се плаща десетки години напред, ако не и да се окаже фатално скъпа завинаги.

А сега за това какво, къде и как се премълчава, щото настоящето правителство да се тласне в погрешната за страната посока и продължаването на проекта.

Какво се цели? Малка група от заинтересовани лица да се облагодетелства от реализацията на самия проект, без да се интересува от интересите на населението и каквото и да е бъдещо развитие на България. Само от участието в проект за около 10 милиарда евро, то може да се очаква, че поне половин милиард (това е само 5%, което е далеч от „българската практика“) ще изтече към български комисионери и за това вече с години не можем да им затворим устата. От останалите милиарди ще се облажат естествено и солидни строители и монтажници, които естествено потриват ръце (за съжаление не става дума за работниците, а за собствениците на фирмите).

Безспорна е националната гордост от притежанието на високотехнологичното енергийно производство — въпросът е обаче имаме ли нужда от него в ТОЗИ момент и каква е цената, която тези мераклии искат НИЕ, ВСИЧКИ БЪЛГАРИ, ДА заплатим, за да се напълнят техните джобове.

ПЪРВАТА ГОЛЯМА ЛЪЖА, ЧЕ АЕЦ „БЕЛЕНЕ“ е необходима за осигуряване на енергийната независимост на България.

На първо място стои въпросът **КОЛКО Е НЕОБХОДИМАТА** електрическа енергия за осигуряване на нуждите на страната, респективно населението и икономиката.

На този въпрос има отговор — той според официалния проект за енергийна стратегия и според достъпните източници за 2020 година е максимално около 54 млрд. киловатчаса.

До тук добре. Данните на експерти и министерство леко се разминават в различните документи, но порядъкът е общо взето еднакъв. Липсват обаче няколко прости числа, а те са: колко от

електроенергията ще се произведе съответно от ТЕЦ, АЕЦ, ВЕЦ и други възобновяеми източници, т.е. малки ВЕЦ, ветрогенератори, фотоволтаични и/или комбинирани централи. Защо липсват тези числа? Защото тогава и за неспециалиста ще стане ясно, че проектът АЕЦ „Белене“ е излишен. Т.е. към 2020 година България ще разполага с достатъчно мощности за производство на електроенергия, без да даде и лев за строителство на нови ядрени мощности. Така наречената стратегия за развитие на енергетиката, в частта си за електроенергетика е изпълнена с празни словоизлияния, лафчета от диско клубовете (например „енергиен микс“, като че ли става дума за поредната смесица от чалга със социалистическа „Ален мак“ естрада) и неразбираеми за самите пишещи чуждици, естествено безбройно повторение на Европа, изпразнени от съдържание понятия за ефективност и т.н.

В заключението на т.н. „Проект на Енергийна стратегия на България до 2020“ година ясно е записано, че през 2020 година ще бъде възможен износ на 20 млрд. кВт часа електроенергия, което е повече от възможното годишно производство на 2000 МВт-вата АЕЦ „Белене“. Следователно, централата няма да обслужва нуждите на българския гражданин и държава, а мерациите на „незнайните“ износители, като спрягания за бъдещ лидер на БСП г. Кадиев, чиято съпруга непонятно как е усвоила бизнеса с електроенергия от АЕЦ в характерния с туризма и риболова бургаски край.

ВТОРАТА ГОЛЯМА ЛЪЖА Е, ЧЕ ПРОЕКТЪТ Е ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТИВЕН.

Не е необходимо да се правят сложни икономически разчети и анализи, за да се разбере, че проектът е печеливш само за онези, които участват в харченето на парите за неговото осъществяване. Простото обстоятелство, че няма желаещи частни инвеститори е достатъчно основания да се спре каквото и да е спорене по въпроса за икономическата ефективност. Пазарната икономика има своите правила и именно тяхното неразбиране ни докара до сегашното трагично състояние. Липсата на енергиен пазар е повече от очевидна на фона на започнатите проекти в района, които са резултат на съвсем естествен стремеж на съседите ни да осигурят собствената си енергийна безопасност и най-вероятно именно от стратегически съображения недостига на електроенергия в региона ще става все по-

малък. Т.е. малоумните мечти за превръщането на България в някакъв енергиен тигър на Балканите могат да се окажат с не по-малки последици от малоумните мечти за световната съветска власт (странно или не, „мечтателите“ са едни и същи!).

Прочетете, моля Ви, това тъпоумие по-долу. То е извадка от официалния сайт за реклама на проекта: <http://www.belene-npp.com/index.php?lang=1&pid=4&sid=25>

Влизат ли разходите за АЕЦ Белене в цената на тока?

Разходите за АЕЦ „Белене“ не се калкулират в цената на електроенергията и не са ценообразуващ елемент в тарифите на НЕК ЕАД. Регулаторните правила в България не допускат такава практика и това се контролира стриктно от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

Разходите на НЕК за поддръжка на съществуващото оборудване по проекта АЕЦ „Белене“, както и разходите по проекта, които са с характер на разходи за придобиване на дълготрайни материални активи не се калкулират в цената на електроенергията и в цената за услугата по пренос, защото не са ценообразуващ елемент. Извършените инвестиции се финансират със собствен и с привлечен капитал. Общият размер на разходите по проекта до момента е над 336 млн. лева. Двеста милиона лева от тази сума са от заем от „БНП Париба“, а останалите 141 млн. лева — собствени средства на НЕК. До края на 2008 година предстои да бъдат платени 121,500 млн. евро, за авансово плащане на оборудването на централата, с дълъг срок на производство. Около 60 млн. лева са разходите за подготовка на площадката за бъдещото строителство. От общо над 336 млн. лева разходи по проекта за периода от 2005 г. до 31 декември 2008 г. в него 289,914 млн. лева, от които 215,520 млн. са за „Атомстройекспорт“, а оставащите 74,394 млн. лева са платени за програмата за управление на качеството, за лицензиране на площадката, за финансовия консултант „Делойт“, за „Уорли Парсънс“, която е технически консултант и инженер-архитект, както и за държавни такси, които са платени през Агенцията за ядрено регулиране. От 2004 г. до 30 юни 2008 г. държавата е платила за поддръжка и консервация на оборудването и за поддръжането на инфраструктурата — 46,150 млн. лева. Във връзка със заема от БНП „Париба“, който е около 250 млн. евро или 489 млн. лева, до момента са изразходвани 100 млн. евро,

които са плащания за „Атомстройекспорт“ и са за изготвени Идея проект, за Технически проект, за обследване на строително-монтажната база, за Информационен портал, за управление на проекта, и др. Разходите за обслужване на кредита за 2008 г. са 4,453 млн. лева.

Интересно КОЙ ще плати инвестицията и последващите разходи!!! Като че ли НЕК е благотворително дружество! И следва да си зададем въпроса От КАКВО и от КОГО се издържа НЕК?

ТРЕТАТА ГОЛЯМА ЛЪЖА Е, ЧЕ ПРОЕКТЪТ ЩЕ ОСИГУРИ РАБОТНИ МЕСТА — ПО ВРЕМЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ПО ВРЕМЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА.

В публичното пространство се хвърлят „бомби“ за десет хиляди работни места по време на строителството. Пази Боже! Явно смятат да строят централата по технологиите на египетските пирамиди! Очевидно подобни изявления се правят от крайно некомпетентни хора или, което е по-вероятно — платени пропагандатори. Т.е. участници в голямата кражба от българския данъкоплатец. Трудно е да се оборят подобни твърдения, защото най-трудно се спори с неграмотността и глупостта. Ако пък това е вярно, то много по-ефективно ще е да се осигурят 10000 работни места за изграждане на инфраструктурата на България — занимание, които във всички случаи ще бъде много по-ефективно и печелившо.

Заестостта по време на експлоатация също е твърде „вероятностна“. Съмнително е, че в „чужда“ централа ще бъдат наети български специалисти. Ако това беше така — то към настоящия момент би трябвало подготовката на такива специалисти да е започнала — т.е. отговорът, ако наистина е така, би могъл да бъде твърде точен и ясен, а не само като предположение и условности. Очевидната липса на подготовка на персонал предполага две възможности — в бъдещата централа ще работят и получават заплати чужди специалисти или втората — проектът става още повече икономически рисков поради липсата на подготвени специалисти.

ЧЕТВЪРТАТА ГОЛЯМА ЛЪЖА Е: БЪЛГАРИЯ ЩЕ ПЛАТИ МИЛИАРДИ НЕУСТОЙКИ.

Истината е, че България ВЕЧЕ е загубила много пари около възстановяването на проекта. Колко са, е трудно да се каже — най-малко е това, което пише по-горе, изваденото от сайта. Интересното е, че както за всички останали неща — никой не казва точни числа.

Поради неяснотата в цената на проекта — от 4,50 до 10-тина милиарда става ясно, че неустойките също в „плаващо“ състояние, но запознатите с осъществяването на големи проекти, особено чрез възлагане не възлизат на такива огромни числа, с каквито плашат премиера на България. Освен това, много важно е сега да преглътнем сравнително малките загуби — т.е. по-добре е сега да загубим 2 милиарда, отколкото впоследствие 120. Зная, че надеждата „кречи човека“ и именно на това разчитат мераклиите да бръкнат в нашия джоб все по-дълбоко. Трябва да припомним, че същи тези мераклии „опростиха“ няколко милиарда дългове на Русия (СССР), Ирак, Либия и други предполагаеми соцсимпатизанти с лека ръка, без никаква икономическа логика. Което в случая не е същото.

КАКВО ДА ПРАВИМ ВМЕСТО АЕЦ „БЕЛЕНЕ“

Много важно е да се разбере, че АЕЦ в България може да бъде построена тогава, когато възникне необходимост от допълнително производство. Отлагането на проекта с 10-на години е само в полза на по-нова и съвършена технология, която не би плашела и безпокояла пазителите на околната среда, опасяващите се от радиационно замърсяване и т.н.

Отлагането на проекта ще осигури следните възможности, много по-важни към настоящия момент за българите, особено в аспекта на задълбочаващата се криза.

Със спестените от проекта средства (дали заеми, резерв или бюджетни приходи) може да се осигури кредитиране на производства, които да задоволяват вътрешния пазар и дори излизат на стоковите пазари по света. Освен увеличаване на благосъстоянието несъмнено ще се подобри и външнотърговския баланс на националното стопанство.

Усилията в на строителите трябва да се насочат главно в осъществяване на инфраструктурните проекти, които осигуряват „чисти“ приходи от Европейските фондове над 15 милиарда евро. Приходи значително по-сигурни от предполагаемата печалба от износ на електроенергия и то при условие, че осигурени веднага, а не след 5–6 години, докато АЕЦ се въведе в експлоатация.

Проектът „Белене“ несъмнено ще ангажира строителни мощности, които биха били много по-ефективни в осъществяването на инфраструктурните проекти.

Съпътстващ, но не по-маловажен е ефектът на привличане на инвеститори, в България. Известно е, че не само кризата е причина за намаляващите инвестиции. „Белене“ не е фактор, привличащ инвестиции в други направления, поне не в такава степен, както една бързо подобряваща се национална инфраструктура.

Изводите са ясни — проектът „Белене“ ще доведе до по-нататъшно обедняване на българските граждани.

* Авторът е ползвал „Проект на Енергийна стратегия на България до 2020“ на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, така и изложението на директора на НЕК, Мардик Папазян на конференцията „Регионални отражения на глобалните икономически предизвикателства“ от 5–6 ноември 2007 г. в София.

** Авторът е хидроинженер, бивш директор на „Енергопроект“, направление „Хидроенергетика“.

<http://semerdjiev.blogspot.bg/2010/02/blog-post.html>

Публикувано от Руслан Семерджиев в сряда, 24 февруари 2010 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.